

4. Thema Landelijk gebied

Opgave: Naar een gezond en vitaal platteland

Opgave: Naar een gezond en vitaal platteland

Waar gaan we naartoe?

Voor een gezond en vitaal platteland is een goede balans nodig.

Tussen economie, landschap en ecologie. In 2030 zijn de economische functies zoals landbouw, recreatie en duurzame energiewinning in balans met de ecologische draagkracht van het landelijk gebied.

Hoe komen we daar?

1. Het unieke landschap behouden én ontwikkelen

De huidige waarden zijn goed in beeld

Als je wilt behouden én ontwikkelen wat goed is, dan moet je dat ook nauwkeurig in kaart brengen. Dat hebben we voor de cultuurhistorische elementen gedaan in het landelijk gebied van heel zuidwest Friesland. Zie de landschapsbiografie hieronder.

Landschapsbiografie Súdwesthoeke

Landschapsbiografie van de Friese Súdwesthoeke

<https://fryslan.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=0fd7787bdd9349b8840e3f9da5981d95>

Bij plannen vormen de landschappelijke waarden de basis

De ontwikkelingen in het landelijk gebied staan niet stil. We maken het gebied klaar voor de toekomst, met respect voor het verleden. Bij het maken van plannen moet in de afwegingen

duidelijk worden hoe om gegaan wordt met de landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Zodat we ook in de toekomst trots kunnen zijn op ons Nationaal Landschap Zuidwest Friesland.

Beperk de verstedelijking van landelijk gebied

Door nieuwe functies te koppelen aan bestaande bebouwing en bestaande infrastructuur kunnen we verstedelijking beperken. Is er een plan voor uitbreidingen met bebouwing in het landelijk gebied? Dan moet daarvoor eerst de noodzaak helder zijn. Daarvoor gebruiken we de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Ladder voor duurzame verstedelijking

De Ladder is een instructieregel voor zorgvuldig ruimtegebruik en tegengaan van leegstand.

<https://iplo.nl/thema/ruimtelijke-ontwikkelingen/bijzondere-onderwerpen/ladder>

De energietransitie gaat een stempel drukken op het landschap

Het is onmogelijk om de energietransitie onzichtbaar te houden. Inpassing in het landschap is essentieel maar soms erg lastig. We zoeken ruimte voor de mogelijkheden voor wind- en zonne-energie. Het beleid voor de locatiekeuze voor zonnevelden is zorgvuldig gedaan. Met oog voor de landschappelijke waarden en

afgestemd met omwonenden. Meer informatie hierover kunt u lezen in de beleidsnotitie Sjinnefjilden.

Beleidskader Beleidskader Sinnefjilden De ...

Middels het beleidskader Siinefjilden stimuleert gemeente De Fryske Marren onder voorwaarden de...

<https://defryskemarren.maps.arcgis.com/sharing/rest/content/items/04446c6ad35d425781c0f3997b418d0f/data>

Het zal duidelijk zijn: Het landschap is altijd onderhevig geweest aan veranderingen en menselijk ingrijpen. Ook nu stelt het ons voor de uitdaging om het behoud en de ontwikkeling van ons landschap hand in hand te laten gaan. Het streven is om door de nieuwe ontwikkelingen de diversiteit en herkenbaarheid van ons landschap verder te versterken en soms nieuwe landschappen te laten ontstaan.

2. Een toekomstbestendige agrarische sector

Agrariërs zijn onmisbaar in ons landelijke gebied. Zij staan voor de ingewikkelde opgave om hun bedrijf rendabel te houden en steeds verder te verduurzamen. Wij vinden dat ze dat niet alleen hoeven te doen. Daarom geven wij samen met de agrarische sector, de provincie, het waterschap en andere Friese gemeenten

invulling aan de gemeenschappelijke opgave voor het landbouwbeleid.

We steunen de landbouw: ruimte voor transitie en ontwikkeling

Er moet ruimte zijn voor de transitie en ontwikkeling van de agrarische sector. We werken toe naar toekomstbestendige en (economisch) duurzame bedrijven, die bijdragen aan de realisatie van maatschappelijke doelen. Om dat te bereiken is ontwikkeling van een verscheidenheid aan verdienmodellen nodig. De uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande agrarische bedrijven zijn, net als nu, afhankelijk van de inpasbaarheid van het landschap. Waar de plannen leiden tot het vergroten van het bouwvlak, passen we de werkwijze van de 'Nijepleatsmethode' toe.

Nije Pleats

De Nije Pleats kan ervoor zorgen dat over de ruimtelijk-landschappelijke inpassing in een vroeg stadium...

<https://www.nijepleats.nl/>

Voor het beoordelen van de maximale omvang van een agrarisch bouwvlak kijken we naar de provinciale omgevingsvisie 'De romte diele'.

De romte diele

Omgevingsvisie Provinsje Fryslân

https://www.fryslan.nl/_flysystem/media/Bijlage%201%20Omgevingsvisie%20De%20Romte%20Diele.pdf

<https://www.youtube.com/watch?v=HL5QTUrSFXc>

Er is ondersteuning voor agrariërs die overstappen naar duurzame landbouw

Agrariërs die hun bedrijf willen ombuigen naar extensieve vormen van landbouw kunnen op onze ondersteuning rekenen. Denk aan natuur-inclusieve landbouw en streekgerichte voedselproductie. Met diverse andere gemeenten is hiervoor het project "Greidhoeke Plus" gestart, als aanjager voor de landbouwtransitie.

Er komen geen nieuwe intensieve agrarische bedrijven

Er is nu een beperkt aantal intensieve veehouderijen in ons landelijk gebied. Nieuwe vestiging van niet grondgebonden veehouderijen is niet mogelijk. Vrijgekomen agrarische opstallen faciliteren we graag bij de overgang naar nieuwe functies.

3. Perspectief voor het veenweidegebied

Ongeveer $\frac{3}{4}$ van onze gemeente behoort tot het veenweidegebied. En dat brengt een groot dilemma met zich mee. De veenoxidatie in het gebied is onomkeerbaar. Momenteel wordt gezocht naar mogelijkheden om de bodemdaling en de CO₂ emissie te vertragen. Door veenoxidatie ontstaan op termijn diepere polders. Voor behoud van de landbouw moet het watersysteem aangepast worden. Vooral de vormgeving van de overgangen naar de Friese boezem en aansluiting op het hogere watersysteem rondom bebouwing vraagt veel aandacht. Doen we niets, dan daalt de bodem snel, met alle gevolgen voor de funderingen van huizen en wegen. Bovendien komt er dan veel koolstofdioxide vrij.

Wij werken aan een perspectief in het veenweideprogramma

In het veenweideprogramma 2021 - 2030 werken we samen met provincie, waterschap en de andere veenweide-gemeenten aan een toekomstbestendig veenweidegebied waarin de landbouw een duurzaam economisch perspectief wordt geboden. De Toolkit Veenweide, één van de bouwstenen van het programma, geeft een verkenning weer van mogelijkheden voor de aanpassing van het veenweidelandschap.

Toolkit | Veenweide

Het Friese veenweidegebied strekt zich uit van Gaasterlân tot aan het Lauwersmar. In de lengterichti...

<https://www.veenweidefryslan.nl/onderzoeken-en-innovatie/nieuws-bericht-2/toolkit>

De funderingstafel werkt aan oplossingsrichtingen voor funderingsproblemen. Daarnaast is er een provinciale funderingsviewer en kan men bij het "funderingsloket" funderingsproblemen melden.

KCAF

Funderingsloket Het KCAF vervult een landelijke loketfunctie voor woningeigenaren die verzakking van...

<https://www.kcaf.nl/>

4. Een gezond en leefbaar landelijk gebied

Het landelijk gebied levert een grote bijdrage aan de wens om meer te bewegen en meer te ontspannen. De natuur draagt bij aan de gezondheid. Zwerfafval of gif in de natuur, onnodige verlichting, aantasting van de biodiversiteit en wateroverlast

vormen risico's. Deze risico's voor aantasting van de natuur gaan we de komende jaren aanpakken.

Wilt u meer weten over wat we doen voor een gezond en leefbaar gebied in de bebouwde zones? Dat leest u bij het thema bebouwd gebied.

Randvoorwaarden voor gewasbeschermingsmiddelen

We streven naar een gezonde leefomgeving. We werken daarom aan een beperking van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op plaatsen waar mensen wonen.

Donker waar het kan, licht waar het moet

In het buitengebied en in onze parken houden we het zo donker mogelijk. Er komt alleen verlichting als dat nodig is voor de sociale of verkeersveiligheid. In de kernen is meer licht mogelijk, maar ook daar willen we zo min mogelijk hinder door verlichting veroorzaken.

Aan herstel van de biodiversiteit werken we samen

Een samenwerking tussen particulieren, bedrijven en gemeente is van groot belang van om de achteruitgang van de biodiversiteit om te zetten naar groei en herstel. De gemeente stimuleert particulieren en bedrijven om op eigen terrein maatregelen te treffen voor het versterken van de biodiversiteit. Zo heeft de gemeente het initiatief op het bedrijventerrein in Joure ondersteund, waarbij de bedrijven het aangrenzende terrein inrichten met oog voor biodiversiteit. Ook in al onze eigen projecten nemen we biodiversiteit mee.

Wateroverlast, droogte en overstroming voorkomen

Hoe vangen we het teveel aan water op, zodat we het kunnen gebruiken in droge periodes? Die vraag wordt steeds urgenter. We hebben in de Friese klimaatatlas in kaart gebracht waar de risicogebieden voor droogte en overstroming liggen. Samen met de landeigenaren en het waterschap nemen we maatregelen om problemen te voorkomen.

Friese Klimaatatlas

Friese Klimaatteffect atlas (web app)

<https://klimaatatlas.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=252834a5ca1f4d4b85d23001e87c60c0>

De waterkwaliteit verhogen

Er zijn drie belangrijke bronnen van watervervuiling. Bij twee ervan kunnen wij als gemeente ingrijpen. Samen met de provincie en het waterschap proberen we lozingen vanuit de scheepvaart te voorkomen. En wij pakken zwerfafval vanuit het toerisme en recreatie aan. De derde bron is het uitspoelen van stoffen naar het oppervlaktewater en het grondwater. Hiervoor zijn grondeigenaren zelf verantwoordelijk. Waar mogelijk ondersteunt de gemeente het verminderen hiervan.

5. Recreatie en toerisme: het hele jaar

In de zomer weten toeristen ons al uitstekend te vinden. Maar onze gemeente dat grotendeels onderdeel is van het Nationaal Landschap Zuidwest Fryslân heeft het hele jaar door zoveel te bieden. Daarom willen we het toeristisch seizoen verlengen en de kwaliteitstoerist aantrekken. We zetten daarvoor in op goed ontsloten routes en netwerken die natuur- en cultuurerfgoed verbinden. Denk dan aan de verbinding tussen dag-attracties, de retail, de evenementen en de horeca op het gebied van cultuur, natuur, water en landschap. Daarvoor moet de kwaliteit van de voorzieningen wel omhoog en het aanbod verbreed. En dat bereiken we alleen samen met de ondernemers in onze gemeente.

Over Nationaal Landschap Zuidwest Fryslân...

Nationaal Landschap Zuidwest Fryslân Uniek
veelzijdig Nergens in Nederland vind je zó veel...

<https://nationaallandschap.nl/nationaal-landschap-zuidwest-fryslan/>

Bij de locatiekeuze voor nieuwe verblijfsrecreatie zijn landschap, cultuurhistorie en leefbaarheid leidend

Er is alleen ruimte voor nieuwe verblijfsrecreatie als deze een duidelijke meerwaarde heeft voor de leefbaarheid in het gebied. Daarnaast moet de landschappelijke en cultuurhistorische waarde erdoor versterkt worden. Dit wordt per gebied bekeken. Versterkt de nieuwe verblijfsrecreatie de bestaande voorzieningen niet? Draagt deze niet bij aan de ontwikkeling van bestaande opgaven in het landschap? Dan is deze niet wenselijk. Gewoon 'landschappelijk inpassen' is niet voldoende.

Bij de verdere uitwerking van de plannen zijn de Ontwikkelprijncipes leidend

We bieden helderheid en begeleiding aan ondernemers, door hun plannen te toetsen aan het 'Ontwikkeldkader'. Dat kader geeft geen beperkingen, maar richtingen waarlangs plannen creatief, slim en innovatief kunnen worden ontwikkeld. Het ontwikkelkader kunt u vinden in het concept-programma Recreatie en Toerisme.

Wij zorgen voor goede bekendheid van ons gebied

Dat doen we door aan te sluiten op slimme regiomarketing en in te spelen op ontwikkelkansen vanuit relevante sectoren.

In het IJsselmeergebied zijn recreatie, natuur en cultuurhistorie in balans

De beleving van de IJsselmeerkust voor wandelaars en fietsers blijven we verder verbeteren. De kenmerkende waarden van het IJsselmeergebied kunt u vinden in de [interactieve kaart](#). Daarnaast werkt 'Versterking Friese IJsselmeerkust' aan verschillende projecten, die onze cultuurhistorie, recreatie & toerisme, leefbaarheid en natuur versterken. Op de website van deze organisatie kunt u er meer over lezen.

Homepage | Versterken Friese IJsselmeerkust

Welkom in het digitale rapport van het project
Versterken Friese IJsselmeerkust De afgelopen...

<https://vfij.ireporting.nl/>

In het IJsselmeergebied (natura 2000) is geen ruimte voor nieuwe grootschalige ontwikkelingen.